

Het Ricciotti komt naar je toe

o Foto: Nic Limper

HENRIËTTE NEUIJEN

7

Het Ricciotti-ensemble opende het Europees Jaar van de Vrijwilliger met extra veel optredens voor vrijwilligersorganisaties. Optreden op bijzondere locaties is de specialiteit van dit orkest.

Ze gingen naar de vrijwillige brandweer, speelden voor luizenmoeders, voor vrijwilligers van het COC en stonden bibberend in een koude loods voor de vrijwilligers van de Voedselbank. Doel van dit muziekensemble is namelijk om symfonische muziek ten gehore te brengen op plekken waar dit doorgaans niet gebeurt en voor mensen die niet snel met dit genre in aanraking komen. Laagdrempelig en (bijna) altijd gratis. Het repertoire is voor een groot deel klassiek uit alle perioden, aangevuld met jazz, pop, wereldmuziek en nieuwe composities. Zo maak je mee dat het orkest na een stuk van Mahler naadloos overgaat op de soundtrack van The Matrix, uitgedost met zwarte zonnebrillen, precies als op de filmposter.

Van zwembad tot zweefmolen

De helft van de optredens is openbaar: op straat, in het zwembad (met de voeten in het water!), in de bibliotheek, op het station, of (ongevraagd) bij de meubelgigant, op festivals, in een skatepark en desnoods in de zweefmolen. En soms gewoon spontaan; ook dat kan, omdat de orkestleden binnen drie minuten speelklaar kunnen staan, zonder podium, stoelen of kleedkamer. Voor andere optredens gaan de muzikanten naar instellingen toe: een asielzoekerscentrum, ziekenhuis, gevangenis, sociale werkplaats, verzor-

gingshuis, psychiatrische instelling of tbs-kliniek. Zo mogelijk staan ook deze voorstellingen open voor publiek.

Het orkest doet er van alles aan om speels en onverwacht uit de hoek te komen en contact te maken met het publiek: ze gebruiken vermommingen, bewegen, lopen en kruipen, gaan er bij liggen en schakelen het publiek in. Prachtig om te zien hoe een kleine stoere jongen in een asielzoekerscentrum een korte dirigeerles krijgt en vervolgens stomverbaasd en apetrots is als het orkest precies doet wat hij met zijn dirigerestokje tweebrengt. Hoger bewegen betekent harder spelen. Sara de Vries, sinds 2007 violiste bij het Ricciotti, kijkt altijd uit naar dat moment: "Laatst was er een jongen die zo genoot van wat hij hoorde en zag. Hij trok zich niets aan van het publiek dat hem aanspoorde om sneller te zwaaien. Hij was niet van plan om het vlugger voorbij te laten gaan dan hij wilde. Of een meisje in een justitiële jeugdinstelling. Volgens een hulpverlener was het voor haar misschien pas de eerste keer in haar leven dat ze controle ervoer. Zo heeft elke tournee, ook na honderden optredens, altijd weer verrassende en ontroerende momenten." Kinderen en volwassenen mogen na afloop voelen hoe het is, zo'n viool onder je kin, of geluid krijgen uit een trompet.

Wie zijn dat?

De veertig orkestleden zijn conservatoriumstudenten en enkele getalenteerde amateurs, die onbezoldigd in het orkest spelen; ze betalen zelfs mee aan de tournees. Maar daar staat, naast het plezier in samenspelen, veel tegenover. Sterre Leufkens (eveneens

violiste): "Soms krijgen we workshops over bijvoorbeeld podiumpresentatie en de interactieve manier van spelen is sowieso heel leerzaam. Veel conservatoriumstudenten vinden dat ze bij het Ricciotti pas écht leren om met publiek om te gaan. Hoe kondig je aan wat je speelt, wat zet je in je programma-boekje, wat voor stukken programmeer je, wat doe je aan, hoe kom je op en hoe ga je af, wel of niet buigen ... al die dingen hebben invloed op hoe een publiek je optreden ervaart."

Drie keer per jaar gaat het Ricciotti-ensemble op pad met nieuw repertoire. Alles bij elkaar zo'n 26 dagen om op te treden, met een aantal intensieve repetitiedagen vooraf. Niettemin doet het orkest circa honderd optredens per jaar, omdat ze op een dag op meerdere plaatsen verschijnen. Op 14 mei 2011 verbeterden ze hun eigen record door op één dag maar liefst dertien keer op te treden. Dat levert hen een vermelding in het Guinness Book of records op.

Het Ricciotti is een uniek ensemble dat je moet horen én zien. ●

Het Ricciotti is een stichting en wordt financieel gesteund door het Ministerie van OC & W en de Turing Foundation, aangevuld met bijdragen van sponsors en groupies. Hiervan wordt de dirigent en een kleine staf betaald en de reis- en verblijfkosten van het orkest tijdens tournees.

Waar je het Ricciotti kunt horen en zien en hoe je hen eventueel kunt steunen is te vinden op www.ricciotti.nl. Er zijn tal van filmpjes te bekijken via www.youtube.nl. Instellingen kunnen een verzoek indienen voor een optreden bij hen in huis; het Ricciotti speelt meestal in ruil voor bijvoorbeeld een maaltijd, koffie en koekjes, of repetitieruimte. Info: Rosa de Bruin, rosa@ricciotti.nl, (020) 624 61 15.

